

První jednání pracovní skupiny k těžbě lithia v Ústeckém kraji

17. 10. 2023

15:00 hod. – 17:15 hod.

Zasedací místnost C 222 , v budově C, Krajského úřadu Ústeckého kraje

Účastníci jednání:

Ústecký kraj: hejtmán Ústeckého kraje Ing. Schiller, zastupitelé Ústeckého kraje PaDr. Kulhánek, Ing. Mgr. Baudis, Mgr. Dvořáková, LL.M., Ing. Bc. Hanko, Mgr. Bc. Rieger, Ing. Růžička, Mgr. Řehák a F. Ušák,

Vládní zmocněnec (Ing. Muřický) zastoupený Ing. Šandou

Senátor Bc. Hynek Hanza

Krajský úřad Ústeckého kraje: Ing. Bergmannová, Ing. Morche, N. Dobiášová, Ing. Jeřábková, M. Fraňková Mgr. et Mgr

Starostky a starostové dotčených obcí

Spolek za zdravé Košťany a Střelnou: místopředsedkyně Bc. Jiříková

ČEZ, a. s.: Ing. Hajmán, Ing. Štěpánek, ing. Harnych, Mgr. Beneš

Severočeské doly, a. s.: Ing. Ivo Pěgřímek, Ph.D.

GEOMET s. r. o.: Ing. Pavlík, Ing. Grünbaum, Ing. Doubrava, Mgr. Pohlodek

Ing. Bergmannová – KÚ ÚK

- Omluvila nepřítomnost pana hejtmána; z důvodu další schůzky přijde o několik minut déle
- Předala slovo zástupci Geometu Ing. Pavlíkovi, který představil přítomným prezentaci týkající se „Vyhodnocení lokalit pro výstavbu závodu pro zpracování lithiových rud“
- Vyhodnocení lokalit pro výstavbu závodu pro zpracování lithiových rud“ je přílohou tohoto záznamu

Diskuze:

Obec Košťany:

- 1) Vznesen dotaz, zda bude v lomovém bodě dopravníku překládka materiálu. Ing. Pavlík odpověděl, že se bude jednat o překládku materiálu z pásu na pás, nikoliv o překládku na jiný typ dopravy (vlak), která je prostorově mnohem náročnější.

- 2) Dotaz na dostatečnost kapacity el. připojení Dukly – zástupce Geometu vysvětlil, že napojení bude ze stávajícího vedení 110 kV, které je nutno posílit, zatím co ostatní lokality stávající vedení 110 kV postrádají.
- 3) Další dotaz byl k problematice nákladů na různé druhy dopravy suroviny ve smyslu, zda by nebylo výhodnější přepravovat materiál po železnici do jiné lokality – v té souvislosti bylo odpovězeno, že by bylo nutné zrekonstruovat cca 21 km stávajících žel. tratí, které nemají dostatečnou únosnost; přesné náklady lze zjistit až na základě projektové dokumentace, která není k dispozici, lze pouze odhadnout výši nákladů a to po dohodě se Správou železnic.
- 4) Bylo upozorněno na rozhovor zástupce Geometu v médiích z roku 2021, ve kterém bylo uvedeno, že závod bude v Louce u Litvínova a materiál tam bude dopravován po železnici – bylo sděleno, že v dané době probíhaly výzkumy týkající se technologie zpracování materiálu. Ukázalo se, že budou na zpracování materiálu větší prostorové nároky včetně vyšších nároků na počty pracovníků (ze 300 na 400), z čehož vyplynulo, že závod nemůže být z bezpečnostních důvodů umístěn v havarijní zóně Unipetrolu, která omezuje počet osob vyskytujících se v území.
- 5) Další dotaz byl, zda se bude jednat o vícesměnný provoz – odpověď byla, že se bude jednat o třisměnný provoz, což znamená, že by se jednalo o cca 170 lidí v jedné směně – hejtman ÚK sdělil, že Unipetrol si může havarijní plán změnit, tak jak bylo aplikováno u Spolchemie v Ústí nad Labem, kde v havarijní zóně byl postaven Kampus UJEP – Geomet tuto možnost prověřil.

Město Dubí:

- 1) Byl položen dotaz na skutečný zábor staveb ve zpracovatelském závodě – bylo zodpovězeno, že v návrhu ZÚR ÚK je navržena plocha o výměře cca 51 ha, ale pro vlastní zpracovatelský závod a přidružené stavby bude zastavěná plocha 25 ha, zbytek bude využit pro technickou a dopravní infrastrukturu. Studie proveditelnosti, která řeší vlastní zastavění plochy bude dokončena na konci listopadu 2023.
- 2) Další dotaz, zda byla snaha dojednat dohodu se společností „Sev.en Energy“ z hlediska možného umístění zpracovatelského závodu v jejich území – vzhledem k tomu, že „Sev.en Energy“ je soukromá společnost a se svými pozemky má jiné plány (plochy OZE, rekultivace, apod.), nedošlo k dohodě a není v současné době možnost, jak je k dohodě donutit.
- 3) Další dotaz byl na vedení dopravníků přes chráněné bučiny, tj. zda dojde ke kácení – když bude dopravník veden nad stromy, - bylo sděleno, že ke kácení nedojde.
- 4) Další dotaz byl, jaká opatření budou učiněna z hlediska bezpečnosti pro průchod pod lanovkou (cyklotrasy, turistické cesty) – odpověď zněla, že jediné opatření bude ochranná síť nad silnicemi, což je dáno právními předpisy.

Zastupitel ÚK - Mgr. Řehák:

Ústecký kraj objednává na trati „Kozí dráha“ 4 víkendové spoje denně (8 průjezdů), plánuje se 5 spojů (10 průjezdů). V úseku Jeníkov – Lesní brána, dotaz zda by byla dostatečná kapacita pro osobní i nákladní dopravu - bylo odpovězeno že se předpokládá 10 vlakových souprav denně (20 průjezdů nákladních vlaků), což nepředstavuje problémy.

Město Bílina:

Bylo konstatováno, vzhledem k tomu, že se jedná o strategický projekt, měla by vláda vstoupit v jednání se zástupci „Sev.en Energy“ o vyhledání vhodné lokality na pozemcích v jejich vlastnictví.

V průběhu jednání zastupitel F. Ušák telefonicky oslovil ředitele „Sev.en Energy“ Ing. Lence, který mu sdělil, že po dobu jeho funkce v dané společnosti nebyl nikým osloven ohledně dané problematiky

Zastupitelka ÚK - Mgr. Dvořáková:

Požadovala, aby byla rovněž prověřena lokalita pro umístění zpracovatelského závodu v lomu Bílina.

Hejtman ÚK – Ing. Schiller:

Řekl, že vláda by měla dát peníze na rekonstrukci žel. trati, po které bude dopravován materiál ze zpracovatelského závodu. Vhodná lokalita pro zpracovatelský závod je rovněž v Komořanech, kudy budou jezdit vlaky se zbytkovým materiálem ze zpracování lithia. Lokalitu Komořany je potřeba prověřit.

Obec Košfany:

Požaduje záruku, aby ve zpracovatelském závodu v Újezdečku nebyl zpracováván materiál z Horního Slavkova, ale pouze materiál z Cínovce.

Geomet k tomu sdělil, že technologie zpracovatelského závodu je přímo laděna na materiál z dolu Cínovec.

Důvod, proč chce obec Košfany záruky je v tom, že v minulém období vyšel článek v médiích o možné spolupráci mezi firmou, která má využívat ložisko lithia v Horním Slavkově a závodem v Újezdečku.

Geomet k dané problematice sdělil, že dosud nejsou provedeny testy na složení materiálu v Horním Slavkově, případná spolupráce by spočívala pouze například v laboratorních zkouškách materiálu z Horního Slavkova v závodě Újezdeček. Nemusí se jednat o samotné zpracování materiálu. Několikrát bylo zástupci investora deklarováno, že v Újezdečku bude zpracováván pouze materiál z dolu Cínovec.

Ing. Štěpánek znovu zopakoval, že se stále vyvíjí technologie zpracování, z toho se odvíjí i zvyšující se nároky na plochu zpracovatelského závodu včetně podmínek pro zakládání staveb z hlediska stability podloží (80m dlouhá tavící pec vyžadující pouze několika milimetrů maximální odchylku případného poklesu základů).

Společně s DIAMEM mohou opětovně prověřit některé lokality (např. Komořany).

Náklady na opravu dráhy, o kterých bylo již hovořeno, jsou v současné době pouze odhad. Konkrétní náklady lze stanovit až na základě projektové dokumentace. Koncem listopadu bude dokončena studie proveditelnosti, která půjde více do podrobností.

Hejtman ÚK – Ing. Schiller:

Zmínil otázku případného vzniku CHKO Krušné hory, což je v rozporu se vznikem plánovaného lanovkového dopravníku na úpatí Krušných hor. Upozornil na skutečnost, že dokumentace SEA, nevyšla zcela příznivě. Měla by být zpracována dokumentace EIA, aby měli zastupitelé podrobné informace o budoucích vlivech plánované stavby na ŽP.

Do konce června 2024 se budou vypořádávat připomínky a námítky uplatněné v rámci veřejného projednání návrhu 6aZÚR ÚK, tudíž je dostatek času na zpracování EIA. V současné době se Rada ÚK k záměru nestaví zcela pozitivně.

Zástupce vlády – zastoupen Ing. Šandou:

Premiér jmenoval do pracovní skupiny těžby lithia zástupce vlády Ing. Muřického, kterého na dnešním jednání zastoupil Ing. Šanda z MPO, neboť Ing. Muřický je pracovně mimo republiku.

S problémy je zástupce vlády seznámen, jeho úkolem je pomoc v komunikaci mezi obcemi, krajem a investorem.

Zástupce vlády je seznámen se všemi podklady, které byly dosud zpracovány a domluví se s DIAMEM na jejich poskytnutí pracovní skupině pro těžbu lithia.

Případné nové zhodnocení dalších lokalit přeneseme na DIAMO,

Dále informoval, že s územím společnosti „Sev.en Energy“ má vláda plán využít ho pro instalaci OZE a částečnou rekultivaci formou sukcese a vznik chráněného území (lom ČSA a Vršany).

Požadavek týkající se jednání se společností „Sev.en Energy“ zástupce uplatní ve vládě.

Zeptal se, o jakou plochu v Komořanech se jedná. Pokud by mělo jít o zrekultivovanou plochu odkaliště „SAXONIE“, může tuto plochu již nyní vyloučit, neboť neodpovídá požadovaným nárokům na stabilitu zakládání stavby.

Hejtman ÚK – Ing. Schiller:

Uvedl, že proběhla Regionální stálá konference, na které byla řešena otázka přesunutí těžby lithia z druhé priority do první priority, ale změna nebyla přijata.

Dále vznesl dotaz do kdy budou prověřeny zmíněné lokality.

Geomet navrhuje do týdne svolat schůzku v úzkém kruhu, na které bude domluveno, jaké konkrétní plochy mají být prověřeny.

Senátor Bc. Hynek Hanza:

Uvedl, že by měla být zahájena širší debata, do níž bude zapojeno více obcí, kterých se týkají všechny alternativní prověřované lokality a trasy pro dopravu materiálu.

Město Osek:

Město Osek dosud nemá informace o kolik vlaků by měl být navýšen provoz na stávající trati.

ČEZ, Ing. Hajmán:

Projekt není v takové fázi, aby byly tyto informace dostupné.

Hejtmán ÚK – Ing. Schiller:

Upozornil, že bez podrobnějších informací lokalita Újezdeček přes Zastupitelstvo Ústeckého kraje neprojde a bude nutné zpracovat dokumentaci EIA, aby měli zastupitelé podrobnější informace (viz výše)

Město Dubí:

Požaduje, aby ze strany vlády byly prověřeny pozemky „Sev.en Energy“

Zastupitel ÚK - Mgr. Řehák:

Položil dotaz, když by nevyšla lokalita Újezdeček, tak by se netěžilo? Nikdo neodpověděl.

ČEZ, Ing. Hajmán:

Navrhnul, aby byly prověřeny další varianty umístění závodu, např. A, B, ale požadují záruky, že Zastupitelstvo ÚK kladně rozhodne.

Zastupitelka ÚK - Mgr. Dvořáková:

Řekla, že vhodné lokality by měl navrhnout Ústecký kraj s obcemi

Obec Košťany:

Nesouhlasí, aby lokality navrhovali starostové, neboť nejsou odborníci, lokality musí vzejít od investora.

Geomet:

Sdělil, že studii proveditelnosti předá pracovní skupině v polovině prosince 2023.

Město Bílina:

Požaduje zpětnou vazbu od MPO na reakci vlády k uplatněným požadavkům pracovní skupiny.

Geomet, Ing. Grünbaum:

Upozornil, že zpracování EIA vyžaduje mít zpracovanou projektovou dokumentaci, což představuje 10 milionů Kč, v případě negativního rozhodnutí Zastupitelstva ÚK by se jednalo o zmařenou investici.

Hejtman ÚK – Ing. Schiller:

Na dané upozornění Geometu konstatoval, že je to riziko podnikání. Ale chtějí-li obhájit předloženou variantu, musí dokumentaci EIA zpracovat.

Na závěr řekl, že další schůzka pracovní skupiny se uskuteční v polovině měsíce prosince 2023, až bude k dispozici studie proveditelnosti a ukončil jednání.

Příloha:

Vyhodnocení lokalit pro výstavbu závodu pro zpracování lithiových rud